

ANSU KIVEKÄS

RAAKA-
VERSIO

TAMI

Kapelle

Kiitos:

Eino Korhonen, Elle Korhonen, Elina Nykyri, Roosa Paulasto,
Harri Pyökkilehto, Kari Rautio, Johanna Seppälä, Anu Ström,
Kalle Turkka, Heikki Turkka, Viena Turkka.

Sivulla 181 ote laulusta:

Kaija Koo ja Pyhimys, Sattuu

Säv. Patric Sarin, Matias Keskiruokanen, Jarkko Ehnqvist

San. Jarkko Ehnqvist, Mikko Kuoppala, Matias Keskiruokanen, Patric Sarin

Kirjan kirjoittamista ovat tukeneet Suomen Kulttuurirahasto ja WSOY:n kirjallisuussäätiö.

Kansi ja ulkoasu: Laura Lyytinen

© Ansu Kivekäs 2022

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-04-4437-2

Painettu EU:ssa

ANSU KIVEKÄS

**RAAKA.
VERSIO**

Tammi / Helsinki

INTRO

Mä synnyin 15-vuotiaana, kun Jussuf työnnettiin tän mestan ovesta sisään. Siihen asti olin lähinnä haaveillut elämästä. Elämästä joskus tulevaisuudessa. Se alkaisi, kun mä kelaisin täältä täysi-ikäisenä ulos.

Sitten kun saisin oman kämpän, kavereita ja poikaystävän, uran suosittuna influensserina, jota sponsoroisivat upeimmat kosmetiikkabrändit. Ehkä luonnonkosmetiikkaa, koska silloinhan mulla olis varaa muuhunkin kuin lähikaupan halpispaskaan. Saisin upeita vaatteita tunnetuilta designereilta, eniten tietty yläosia, lisäksi kenkiä ja käsilaukkuja. Mä rikastuisin, lääketiede kehittyisi, saisin uudet jalat. Plastiikkakirurgit pidentäis mun nenän, kaventais posket, veistäisivät kulmikkaamman leuan ja suurentaisivat mun rinnat

B:stä D-kuppiin. Hiuksista tulisi paksummat ja loivasti luonnonkiharat, ne kasvais mun uusiin, täydellisen pyöreisiin pakaroihin asti.

Kaikki ihailisivat mua. Jengi tsiigais, että hei, tuolla se menee, @ellistyle1. Voidaanko ottaa yhteiskuva? Saanko tää sut kuvaan? Saaks nimmarin?

Sitten kun mä ehkä kertoisin – ehkä, ehkä en – mun vammaisen menneisyyden. Ja jengi nyhkyttäis mun kovaa kohtaloa, ja mä kertaisin rosoista elämäntarinaani kaikissa tanssi- ja talenttiohjelmissa, joihin mut kutsuttais, jotka mä tietty voittaisin. Mun kuva välkkyisi kauppakeskusten valomainoksissa, muotilehtien kansissa, tatuoituna dösän, ratikan, metron ja junan kylkiin, asemien seiiniin. Mä antaisin äänen tuhansille nuorille Suomessa, ehkä miljoonille ympäri maailman.

Jakaisin oikeutta! Ja nämä täällä ei pystyis puolustautumaan, koska niillä on vaitiolovelvollisuus. Mä pistäisin ne kärsimään. Niiaamaan ja kumartamaan maahan asti. Eikä kukaan mahtaisi mulle mitään. Ei kukaan!

Tää mesta suljettaisiin, niin kuin monet laitokset viime vuosina. Pike ja Pena tuntisivat, mitä on olla YKSIN. Kun kukaan ei kyselisi perään. Kun kaikki vihaisivat niitä. Ne vaihtais nimensä, pakenisivat maasta, mutta paskaa sataisi niskaan, koska netin aikakaudella kukaan ei oo turvassa missään. Tämä lähettelis niille postikortteja Ranskan Rivieralta, missä tällä olis kakkosasunto. Pike ja Pena päätyisivät osastolle. Niitä pommitettais

niiden omilla suosikkikysymyksillä, jotka oli suoraan jostain Psykologian alkeet -oppaasta:

”Kerrotko ihan omin sanoin?”

”Mitä tunteita tämä sussa herättää?”

Avautukaa, avautukaa! Lopulta nekin haluaisivat tehdä itsarin. Eikä kukaan edes yrittäisi estää. Kukaan ei itkisi niitten perään. Paitsi ehkä niiden biologiset kakarat, Nona ja Nela. Niinpä. Kuka edes antaa lapsilleen tuollaisia nimiä? Ne on viimeistään koulussa Nolo ja Mela tai jotain.

Ne ei kuulemma halunneet asettaa omia kaksoisinaan mihinkään stereotyyppioihin ja lokeroihin.

Aika epäjohdonmukaista.

Meidät muut tungettiin miljoonaan eri lokeeroon ja laatikkoon täältä ikuisuuteen ja takaisin. Kansi kiinni, rusetti päälle ja potkaisu seuraavaan sijoitusmestaan. Liitteeksi pikkutarkka lähetyslista.

No, kaikki tuo edellä mainittu oli mun entistä niin sanottua elämää. Kostofantasiaa. Lapsellista uhoa.

Kun Jussuf muutti Päivärinteeseen, *sitten kun* hävisi ja *just nyt* voitti.

Jussufilta opin, että kandee tehdä kaikki heti. Nyt. Koska huomisesta ei kukaan tiedä. Tulee uusia tappajaviruksia, jotka iskeekin nuorisoon. Uusia sotia. Tai sit Siperian ikirouta sulaa, metaani purkautuu ilmakehään ja me kaikki kuolaan suureen pieruun.

1.

Istuin olohuoneessa. Mulla oli muovikruunu päässä, glitteriä kasvoilla. Olin hetkeä aiemmin esittänyt Nonan ja Nelan leikissä pahaa kuningarta. En ehtinyt tehdä mitään, kun kundi asteli sisään. Se virnuili. Pidin pokkani. Ja kruunun.

– Sä asut tuossa Ellin huoneen vieressä, Pike selosti kireästi. Yritti esittää ystävällistä, kuten kaikille alussa. Yritykseksi jäi.

– Elli, tule moikkaamaan. Meillä on uusi perheenjäsen.

– Perheenjäsen? Ei vittu, EiWittu-Nico tuhahti ja pakeni paikalta.

Nico hoki kaikkeen ei vittua. Sen v oli outo, melkein kuin vuittu, joten se kannattanee ilmaista W:llä. Nicolla oli aspergerpiirteitä, F84.5. ja määrittelemätön ahdistuneisuushäiriö, F41.1. ripaus touretteakin F95.2.

Jussuf oli luultavimmin F90.0. Adhd. Ja lisäksi sopeutumaton. Jussuf asui jossain idässä, ja koulussa sekin oli yleensä pienryhmässä. Jos se edes vaivautui kouluun. Jussuf oli mua vuoden vanhempi, kuuluisa pilvi- ja nappikauppias, pikkugangsteri.

– Teidän korkeutenne, Jussuf sanoi ivallisesti, kumarsi ja hymyili.

Komea kundi, pakko myöntää. Kaikki koulussa ihailivat sitä salaa. Tai fanittivat avoimesti, ja läähättivät sen kintereillä kuin kiimaiset koirat.

– Sut mä muistan, Jussuf sanoi ja tuijotti mua syvälle silmiin. Odotti ehkä, että multa ois mennyt jalat alta.

Hahhah.

Läppä oli.

Nehän oli mennyt jo.

– Varmasti, mä vastasin, vaikka tiesin, ettei MINUA kukaan muistanut. Mutta mun kävelytyylin muisti kaikki. Vedin keppien kanssa kuin hylje soratiellä. Se jäi hyvin sokeankin mieleen. Samoin ajeluni sähkömopolla. Puhumattakaan pyörätuolista tai rollaattorista.

Edellisessä elämässä mulla oli kavereita, alakoulussa siis. Mutta nyt ysillä, eri paikkakunnalla, eri koulussa, en kiinnostanut ketään. Paitsi viime talvena koulussa kahta hihhuliuskovaista, jotka näki mussa mahdollisuuden taivaspisteisiin.

”Hei Elli, me voidaan olla sun ystäviä. Sä näyttät niin yksinäiseltä.”

”Painukaa helvettiin siitä”, mä sanoin niille. Ne muljautteli silmiään: Siis ei oo todellista, mehän ollaan hyviksiä. Ne seurasi välitunneilla kuin sinnikkäät paskakärpäset noin viikon verran.

”Me voidaan rukoilla sut terveeksi.”

Ei vittu.

”Me voidaan rukoilla sulle uudet jalat.”

”Jeps, antaa mennä sitten vaan. Mä odotan.”

Mitään ei tapahtunut.

”Höh. Ehkä ne toimitetaan sulle myöhemmin”, sanoi toinen aidosti hämmästyneenä. Sillä oli ällöttävä tapa lääppiä mua olkapäästä. Ihan kuin se olisi silittänyt koiranpentua, säälistävää räpälettä. Välillä ne kyykisty kuin äidit lastenrattaiden vierelle: ”Miten menee, Elli?”

Käskin niiden mennä onanoimaan jonnekin muualle tai tappaa itensä.

Tyyppien hymy ei hyytynyt. Lopulta otin kak-sikosta kuvan ja sanoin, että jos ne ei jätä mua rauhaan, muokkaan niistä satanistihoroja someen. Ne uhkas kertoa rehtorille. Ihan vitun sama mulle, mä sanoin niille.

Millä mua edes voisi uhata?

Erottaa koulusta, ottaa huostaan ja sijoittaa.

Niinpä. Kaikki se oli tapahtunut jo.

Jussufilla oli kettinkiä kaulassa, merkkilippis päässä. Neljänsadan euron T-paita. Kuudensadan housut. Asukokonaisuus oli just niin kuin piti. Raha näkyi. Tyyli näkyi.

Tönäisimme rystyset yhteen.

–Sun sukassa on reikä, sanoin.

Iik! Tyylivirhe, lisäsin mielessäni.

Noin 185 senttiä kumarsi syvään, alemmas, alas. Kalliilta tuoksuva poika etsi huolestuneena sukastaan virhettä, jota ei oikeasti ollut.

Mä nauroin.

– Kiitos, alamainen. Saatte nousta, lausuin ja

ojensin kuninkaallisen käteni suudelmaa varten.

Pojalla ei säteilyt.

Peruutin huoneeseeni, ennen kuin nöyryytys
ehtisi solmuisia piuhoja pitkin Jussufin aivoihin
asti.

Sitä paitsi äänitys oli jäänyt kesken.

2.

Tuijotin kameraa. Se oli synttärilahja mummilta, hieno ja just ihan videoiden tekemiseen.

Lisäsin huulipunaa. Näytin hyvältä. Kohta näyttäisin paremmalta. Yleensä kavensin kasvoja, pehmensin kaikki näppylät pois, suurensin silmiä, vaikka ne oli melko suuret muutenkin. Mutta ei ehkä tarpeeksi suuret? Kirkastin silmien harmautta ripauksella sinistä, joskus vihreällä, joskus pahana päivänä punaisella – aika harvoin, koska negatiiviset valittajat ei kiinnostaneet ketään. Okei joo, ehkä joitain ranteet auki -angstaajia. Mutta niitä oli kuitenkin vähemmistö. Mun seuraajissa ehkä yks.

Olin sisustanut huoneeni beigellä, valkoisella, kahvinruskealla ja ripauksella pinkkiä. Värit ei ollu mun ykkösuosikkeja, mutta ne oli muodissa. Yksi betoni- tai tiiliseinä olisi tuonut kaivattua särmää ja rouheutta, mutta sellaisista täällä oli turha haaveilla. Seurasin yli kolmeakymmentä sisustus- ja muotivaikuttajaa, etten olis kuin yks Virvatuli, joka luuli olevansa jotenkin boho, vaikka oli vain nolo. Tiesin todellakin, miten eletään oikein stailatussa kämpässä Punavuoressa, Töölössä, Eirassa tai Kalliossa. Istutaan ikkunalaudalla höyryvä

teemuki käsissä, pitkät hiukset rennosti auki, yllä olkapäältä valuva ylisuuri valkoinen paita, joka on huolettomasti, eli laskelmoidusti, väärin napitettu. Nudemeikki, vaikka moni väittikin olevansa ihan #aunaturel. Jos oli aamu, kuvaan kirjoitettiin #goodmorningworld, tai selostettiin et mä nyt vaan oon tällanen aamuihminen. Jos oli ilta, katse oli raukean väsynyt, hymy kevyt, iholla ilta-auringon hehku ja sentti aurinkopuuteria, kädessä lasi kuohuvaa #nofilter #mylife #tgif. Vitun epärehellistä, ajatteli varmaan 98 % ihmisistä. Mutta se nyt vaan kuului tähän juttuun.

Painoin play ja aloin selostaa:

– *Moi kaikille!*

Koulus meni ihan jees.

Lounaal härkiskastiketta ja perunoit.

Salaatis oli ananasta. Ehkä säilyke. Ihan ok.

Sit kauramaitoo. Siit saa kalsiumii.

Huomenna on enkunkoe. Ei yhtään filistä lukee.

Huulikiilto on Lumenen,

ripsiväri Isadora,

puuteri Rimmel.

Toi ripsari ei kestänyt kovin hyvin.

Mut hei,

syksyllä kuuluukin sataa,

eiks niin?

Huomenna täytyy muistaa pann...

pistää vedenkestävää...

– *Ette koske mun reppuun!* kuului seinän takaa.

– *Teil ei oo siihen oikeutta!*

– Sori, naapurissa juhlietaan, sanoin, pyörittelin silmiäni, yritin virnistää hauskasti ja painoin pausea.

Surkea äänieristys oli influensserin suurimpia haasteita tässä niin sanotussa himassa. Rytinä tytisytti halpisseiniä, ne oli jotain euron kovalevyä jostain kierrätyskeskuksesta.

– *Ja must otettiin jo seula siel vastaanotossa!*

Seula oli kusiinäyte, josta nähtiin, oliko jätkä vetänyt jotakin. Tietysti oli. Ehkä Jussuf oli onnistunut jotenkin huijaamaan, jos seula oli ns. puhdas.

– *Mä oon streittari!*

Se oli vale. Jussuf myös diilasi kaikkea – sen nyt tiesi jokainen Hakunilasta Hakaniemeen, Myyrmäestä Kuusamoon. Huhu kertoi, että Jussuf erotettiin koulusta pariiksi kuukaudeksi, kun se myi pilveä viidesluokkalaisille. Siis yksitoista-vuotiaille! Ei mitään vastuuntuntoa.

– *Seuraavaks mun pitää varmaan riisuu, että pääsette kaivelemaan mun persettä?! Mä valitan mun sossulle. Mä vannon!*

Niin turhaa.

– *Koitapa vähän rauhoittua. Tultiin lähinnä katsomaan, miten oot kotiutunut, et onks kaikki hyvin. Nyt me jätetään sut rauhaan. Viideltä syödään.*

Aloitin äänityksen alusta. Ehdin valehdella, mitä ihanouksia aioin muka tilata tänne mun punavuorelaisyksiöön, kun Jussuf alkoi kuunnella jotain paskaa ganstaräppiä. Sillä oli tehokas boombox,

bassot värisytti ikkunoita ja vedenpintaa juomallasissa. Pian Pike ja Pena mylvivät taas, Jussuf saatiin ilmeisesti taipumaan kuulokkeisiin.

Seuraavaksi röökin katku leijaili sisään tuuletusikkunasta.

– Ei toi hyödytä mitään! mä huusin sille ja iskin nyrkillä seinää.

Huomasi heti, että Jussuf oli ekaa kertaa sijoitettuna.

Luovutin ja päätin leikata videopätkistä koosteen.

Myday-videot on niin mun juttu! uskottelin itselleni.

Sitten vilkaisin seuraajieni lukumäärää: 32. Ei 320 tai 32t. Vaan 32. Olin saanut yhden uuden seuraajan viimeisen kolmen viikon aikana. Se tekisi vuodessa 17,33333... Eli tällä vauhdilla mulla olisi kymmenessä vuodessa 202,3 seuraajaa. Se yksi kolmasosa oli varmaan joku kolmevuotias tai dementikko, joka pysyi vain osittain hereillä. Aika vaikeaa saada kunnon sponsorisopimuksia noilla lukemilla.

Luin kommentit:

Hanki elämä.

Ketä kinostaa????? Oot niin feikkiluseri.

Ihq tää sun vlogi ☺. Terkut Torrevejasta!

t. Mummi ja Ukki.

Just. Yhtä noloa kuin vammaiset vakiokommentit, joita olikin taas muutama:

Upea vlogi!

Go Elli, go! <3 <3 <3 T. Tiina, ohjaaja leiriltä

Tsemppiä!

Hattu päästä.

Urhea Elli! T. Kohtalotoverin äiti Pielaveeltä

Kirjoitin vastauksen:

Kiitti vitusti taas koko porukalle! ☹

Not

FUCKYAALL!

Muihin vammaisiin olin tutustunut tapahtumissa ja kesäleireillä, joissa me vammaiset nuoret keskusteltiin vammaisten nuorten ja enimmäkseen vammattomien aikuisten kanssa. Wuhuuu! Vammaisten oikeuksista omaan kehoon, seksuaalisuuteen, yhteiskunnan esteettömyydestä, tasa-arvosta, apuvälineistä ja erilaisista liikuntamahdollisuuksista.

”Voit elää täyttä elämää vammastasi huolimatta. Illalla meillä on disko, aamulla salibandyä.”

En mä edellä mainittuja juttuja mitenkään vastustanut. Mut jumalauta. Muut vetää saman ikäisinä viinaa ja pillereitä, polttaa tötsyjä, parittelee, myöhästyy kotiintuloajoista ja bilettää. Meikäläiset käy avustajan saattelemina elokuvissa, avustajan kanssa ravintolassa, jotkut vessassa ja suihkussakin avustajan tai äiskän kanssa. Ja ajoissa invataksilla kotiin.

Meille puhutaankin usein kuin vauvoille. Ehkä

jengi ei erota pyörätuolia lastenrattaista: ”Nooon-nih, sinäkin pääsit tulemaan. Nonniiih. Voi kun kiva.” Laskevalla intonaatiolla.

Noo

oon

nih

Tai:

oon

nih.

Noon

Pidin aiheesta esitelmän viime kesän leirillä parille kaverille. Pitäisi ehkä ryhtyä saarnaajaksi, koska henki tarttui jokaiseen:

Nyt vittu riittää!

Varastettiin yhden ohjaajan röökkit, rahat ja luottokortti, tilasin invataksin. Oltiin tutkittu netissä Alkon valikoimia ja päätettiin hankkia pullo giniä, tarkoitus oli tehdä GT:t – ilman jäitä ja sitä tonicia – ja lisäksi 20 tölkkiä viisprossasta piña coladaa, joka oli mummin lempidrinksu. Heinolan torilla lahjoin spurgun tekemään ostokset. Haiseva eukko yritti tehdä oharit, mutta mä ajoin sen kumoon, se horjahti ja löi päänsä suojatiemerkkiin ennen kuin valui maahan. Oikein sille, koska aikuisiin pitäis voida luottaa, vai mitä?

Jäi se muija henkiin.

Vedettiin kännit, ja mä yritin iskeä yhden nuo-

ren vartijan. Kysyin halusiko se seksielämäänsä vammaiseksotiikkaa? Ei halunnut, se halusi soittoa kytät ja häkkiauton, joka palautti meidät leirille.

Oli se sen arvoista.

Vaikka mut lähetettiin heti takaisin niin sanottuun kotiin.

Vaikka mä laattasin koko seuraavan päivän.

Vaikka Pike murjotti viikon.

Vaikka Pena saarnasi.

Vaik sain arestia.

Ne soitti mummillekin, mutta sitä lähinnä nauratti:

”Kapina kuuluu murrosikään. Hellurei ja hellät tunteet! Terkut Torrevejasta!”

Se oli mun elämäni hauskin päivä siihen mennessä. En vielä silloin tiennyt, että hauskoja päiviä tulisi pian lisää. Ja myös vähemmän hauskoja.

"Tää video lähtee levitykseen ihan just. Meillä on kymmeniä tuhansia seuraajia. Mieti sitä! Myyjä, joka oli hetkeä aiemmin uhannut vartijoilla, tyytyi soittamaan omistajalle..."

Mitä järkeä on olla influencerssi ilman yleisöä? Ei mitään, 15-vuotias Elli pötkii tylsässä huoneessaan, jonka pitäisi videolla näyttää tyylikkääntä yksiöltä. Kun seinän taakse sijoitetaan komea 16-vuotias Jussuf, tunnettu pilvikauppias ja pikkugangsteri, Ellin elämä ja ura lähtevät lentoon.

Parivaljakko näyttää mainetta ja kunniaa, kunnes Ellin puhelimeen alkaa sataa nimettömiä soittoja. Jussufinkin ympärillä pyörii outoja tyyppejä. Elli aavistaa pahinta, menneisyys hönkäilee niskaan. Ja aivan oikein, pian rytisee oikein kunnolla.

Rohkean ja suorapuheisen Ellin tarina on täynnä mustaa huumoria ja yllättäviä käännteitä.

Äläpä?

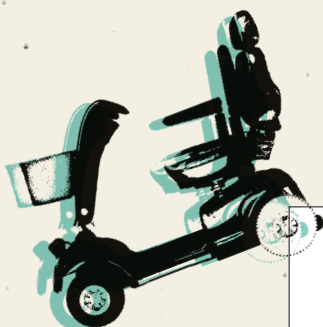
Älä

pä

läpä!

äläpä

päläpä!

www.tammi.fi

N84.2

ISBN 978-952-04-4437-2

Kansi: Laura Lytinen
Kannen alkuperäiskuvat: Istockphoto